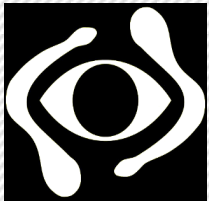

Els dijous del

Cineclub

Sabadell negre | 17 d'octubre de 2019 | Sessions: 20.00 i 22.30 h
II Trobada de novel·la negra. Amb tot un clàssic del gènere.

The big sleep (El sueño eterno)

Howard Hawks, 1946

Sinopsi

Un general milionari té dues filles que estan involucrades en negocis més aviat tèrbols. Decideix trucar al detectiu privat Philip Marlowe perquè resolgui els seus problemes familiars. Marlowe comença a investigar i aviat s'adona que està immers en un bon embolic.

Fitxa artística

Humphrey Bogart,
Lauren Bacall,
John Ridgely,
Martha Vickers,
Doroty Malone,
Regys Toomey,
Elisha Cook Jr,
Peggy Knudsen,
Charles Waldron,
Charles D Brown,
Bob Steele.

Fitxa tècnica

Director..... Howard Hawks
País..... USA
Guió..... Raymond Chandler
William Faulkner,
Leigh Brackett,
Jules Furthman
Productora..... Warner Bros Pictures
Fotografia... Sid Hickox (B&W)
Música..... Max Steiner
Gènere..... Cinema negre
Durada..... 114 m

“Hipnòtic laberint entabanador”

“El sueño eterno”, una de les icones del cinema negre americà dels anys 40, és una pel·lícula amb una trama complexa. L'argument prové del llibre *The Big Sleep*, de Raymond Chandler, i ja en la pròpia novel·la, l'escriptor decideix que el lector no rebi més informació que l'obtinguda pel detectiu que encarna Humphrey Bogart, Philip Marlowe.

Aquesta mateixa estratègia és seguida per Howard Hawks, concebant les seqüències com episodis de la investigació de Marlowe, que intervé directament en totes elles per aclarir els fets, circumstància aquesta última no totalment aconseguida, destacant especialment alguna peça que no encaixa en la trama, com un dels assassinats de l'autor no es va saber mai, no només per l'espectador, sinó també pel director i pel propi Chandler.

Un general milionari i excèntric, amb dues filles, Vivian i Carmen, involucrades en assumptes tèrbols, decideix contractar un detectiu privat, Philip Marlowe, perquè resolgui els seus problemes familiars. Així començarà un farragós i fosc viatge de violència i romanticisme pels ambients més sòrdids de Los Angeles.

No obstant això, el fonamental i intens de la pel·lícula no és la seva trama enrevessada, sinó l'ambient aconseguit a través de les accions ràpides, diàlegs enginyosos, fotografia en clarobscur sense recursos preciosistes, llocs sòrdids, i abans de res, les excel·lents interpretacions que creen, no solament personatges, sinó veritables arquetips àmpliament admirats. Els diàlegs flueixen àgilment, recolzats tant per l'habilitat de Chandler en les seves novel·les per triar una prosa brillant,

aspra, escabrosa, atractiva i laberíntica, com pel mestratge d'Howard Hawks i William Faulkner per alleugerir i polir semblant material, que a més estava escrit en primera persona. L'enginy i la rapidesa en els diàlegs està plenament aconseguit, desembocant en algunes ocasions en frívols discussions dialèctiques carregades de contingut eròtic. Les escenes, així mateix, discorren trepidantment, la història va atrapant i embolicant des dels primers moments, en el singular hivernacle, on el protagonista és contractat per investigar un xantatge, entre l'olor de les orquídes, l'asfixiant atmosfera i el presentiment de la putrefacció que s'acosta.

“El sueño eterno” conté les principals característiques del cinema negre: l'enfosquiment en la temàtica i l'ambient, carrerons i caus on s'amaguen els personatges, ombres i llums en exteriors nocturns, o interiors protegits de qualsevol claredat, creant amb això una veritable tensió dramàtica. La il·luminació de les imatges engendra una atmosfera tèrbola, ombrívols despatxos i solitaris, boirosos i aclaparadors paisatges exteriors, fonamentalment els urbans, amb llums tènues i carrerons bruts. Tampoc falta el cercador de la veritat, en aquest cas un investigador privat, ni la dona

fatal (aquí comptem amb diverses). Són dones poderoses i seductores, que no posen objeccions a utilitzar qualsevol recurs, fins i tot sexual, per contrarestar el domini masculí.

No obstant això, a diferència d'altres pel·lícules del gènere, la narració és cronològica, no hi ha salts temporals i tampoc s'utilitza una veu en off per situar l'acció, ni tampoc estranyes angulacions de càmera.

Hawks, s'expressa amb un cinema que sembla senzill i natural, posant la càmera a l'altura de la mirada dels intèrprets i concentrant l'acció dins de l'enquadrament, aconsegueix una perfecta recreació de la descripció atmosfèrica de un univers criminal amb mestria, i la traïció, l'assassinat, el xantatge i la perversió conformen un malson fatalista marcada per la mort (recordada precisament pel mateix títol de l'obra). Narrant en tercera persona, aconsegueix igualment que ens sentim propers a l'heroi, que pensem amb ell quan es grata una orel·la, i que seguim el seu discórrer amb intensitat i empatia, tot i la dificultat de la trama argumental i la incomprensió que envolta els esdeveniments.

Humphrey Bogart interpreta magníficament la solitud del valent existencialista, tipus dur, impassible,

amb instint, i a més, íntegre, irònic i romàntic. Per la seva banda, Lauren Bacall està esplèndida en el seu fosc paper de dona fatal. Mostra classe, altivesa, seguretat, sensualitat i poder. La química entre tots dos, que va existir fora de la pantalla (es van casar aquest mateix any) es reflecteix brillantment en la ficció. Aquesta tensió sexual va contribuir també a l'èxit de la pel·lícula, a superar els límits puritans de l'època. Al voltant de tots dos, el film presenta una col·lecció extensa de personatges de tota l'escala social, des de les altes esferes fins al perdonavides a sou o el xantatgista sense escrúpols...

En definitiva, una obra inoblidable, que per assaborir plenament, convé deixar de banda el confusionisme argumental, i saber arrossegar cegament amb l'amoralitat dels personatges, amb els ambients tèrbols i sufocants, amb el ritme d'escenes endimoniat i amb els atractius diàlegs i el suspens sensual configurat.

Pilar Roldán

El espectador imaginario

Març 2015

cines
IMPERIAL

Ajuntament
de Sabadell

LA LLAR DEL
LLEIBRE

SABADELL
NEGRE
LA LLAR DEL CRIM LITERARI

Cineclub Sabadell